

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/50/2017
Identifikačné číslo spisu: 1113237841
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Pepelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1113237841.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: JUDr. Ján Miadok - KODAYM, miesto podnikania Kalinčiakova 2, Banská Bystrica, IČO: 17 961 831, zastúpeného JUDr. Ján Vinarčík, advokát so sídlom v Banskej Bystrici, Pod Rybou 5 proti žalovaným: 1/ Procházka & Partners, spol. s r. o., so sídlom Búdkova 4, Bratislava, IČO: 36 854 948, zastúpenému advokátskou kanceláriou Bardáč, s. r. o., so sídlom Lovinského 22, Bratislava, 2/ Wüstenrot poisťovňa, a. s., so sídlom Karadžičova 17, Bratislava, IČO: 31 383 408, o návrhu na vydanie medzitýmneho rozsudku, že nárok na náhradu škody je daný, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 25Cb/205/2013, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2Cob/52/2016-235 z 15. novembra 2016, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaní 1/ a 2/ m a j ú voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom, č. k. 25Cb/205/2013-148 z 23. októbra 2015 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal vydania medzitýmneho rozsudku, že základ nároku navrhovateľa na náhradu škody je daný. Zároveň žalobcu zaviazal na náhradu trov konania voči žalovanému 1/ vo výške 255,24,-eur. Žalovanému 2/ právo na náhradu trov konania nepriznal.

2. Vo svojom rozhodnutí súd prvej inštancie uviedol, že v konkrétnom prípade je predmetom konania len skutočnosť, či je základ nároku žalobcu na náhradu škody daný. Súd je v tomto prípade oprávnený a povinný rozhodnúť konečným rozsudkom o celom predmete, pričom s poukazom na § 153 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) iný výrok rozhodnutia neprichádza do úvahy. Z takto vymedzeného konania je podľa súdu prvej inštancie zrejmé, že ide o určovací žalobu v zmysle § 80 písm. c/ O. s. p., nakoľko žalobca sa iného, ako určenia svojho práva, nedomáha

(napr. zaplata náhrady škody ako plnenia). S poukazom na uvedené súd prvej inštancie skúmal primárne existenciu naliehavého právneho záujmu na určení, či existuje právny vzťah zo zodpovednosti za škodu medzi žalobcom a žalovaným 1/, resp. či existuje právo žalobcu voči žalovanému 1/ titulom náhrady škody. Žalobca naliehavosť právneho záujmu na určení svojho práva odôvodňoval tým, že pokiaľ by súd nerozhodol o danosti nároku, nemohol by si v ďalšom konaní uplatňovať nárok na zaplata škody a taktiež zložitou skutkovej a právnej otázky. Žalobca tiež poukázal na skutočnosť, že v predchádzajúcich súdnych konaniach už zaplatil neúmerne vysoké množstvo poplatkov, preto v súlade s § 152 ods. 2

O. s. p. využil možnosť podať tzv. lacnejšiu žalobu. Súd prvej inštancie uviedol, že určovacia žaloba má v prvom rade preventívny charakter a bude opodstatnená najmä v prípadoch, keď k porušeniu práva ešte nedošlo. Len čo je však porušenie subjektívneho práva dokonané (keď dôjde k porušeniu povinnosti, vzniku škody), možno žalovať priamo na plnenie, t. j.

na reparáciu škodlivých právnych následkov (na zaplata náhrady škody) zo strany žalovaného. Existencia tohto iného dostupného prostriedku ochrany práva vylučuje, aby bol súčasne daný naliehavý právny záujem na deklarovaní, či tu právo alebo právny vzťah je alebo nie. Nie je preto pravdivé tvrdenie žalobcu, že v prípade, keby súd v tomto konaní nerozhodol, nemohol by si v ďalšom konaní uplatňovať nárok na zaplata škody, nakoľko práve v konaní o zaplata škody by si súd povinne a predbežne, ako prejudiciálnu otázku, vyriešil, či je nárok žalobcu zo zodpovednosti za škodu daný alebo nie. Taktiež ani skutková a právna zložitost' sporu nemá vplyv na naliehavosť určenia, resp. nie je jednou z jej podmienok. Napokon ani skutočnosť, že došlo k zmareniu práv navrhovateľa, resp. či došlo a kto za ňu zodpovedá,

nie je tvrdením preukazujúcim naliehavosť, ale je skutkovým tvrdením preukazujúcim samotnú dôvodnosť danosti práva žalobcu. Nakoľko súd prvej inštancie nemal v konaní vykonaným dokazovaním za preukázaný naliehavý právny záujem na určení práva žalobcu, je vylúčené, aby sa zároveň zaoberal vecou samou, t. j. či boli splnené predpoklady pre vznik nároku na náhradu škody.

3. O odvolaní žalobcu proti uvedenému rozhodnutiu súdu prvej inštancie rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom,

č. k. 2Cob/52/2016-235 z 15. novembra 2016 tak, že napadnutý rozsudok vo výroku, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol a v súvisiacom výroku, ktorým žalovanému 2/ nepriznal právo

na náhradu trov konania, potvrdil a výrok o trovách konania, ktorým súd uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému 1/ trovy právneho zastúpenia vo výške 255,24,-eur zmenil tak, že žalovanému 1/ priznal právo na náhradu trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu. Zároveň žalovanému 1/ priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu a žalovanému 2/ právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd

sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, keďže správne zistil skutkový stav, vyvodil z neho správne právne závery a vysporiadal sa so všetkými podstatnými vyjadreniami strán. Odvolací súd sa nestotožnil s odvolacou námietkou žalobcu, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru, že predmetom súdneho konania je určovacia žaloba a nie žaloba o náhradu škody, ako tvrdí žalobca. Krajský súd vo svojom rozhodnutí skonštatoval, že žalobca nemá v zásade naliehavý právny záujem na určení, či tu právo je alebo nie je, ak už k porušeniu práva došlo, pretože ochranu porušeného práva možno dosiahnuť žalobou na plnenie. Z ustanovenia § 212 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) vyplýva, že súd rozhoduje o celej prejednávanej veci a ak je to účelné, môže rozhodnúť o jej základe. Podľa § 214 ods. 2 C. s. p. súd môže na návrh strany medzitimným rozsudkom rozhodnúť, či tu je alebo nie je právo, od ktorého celkom alebo sčasti závisí rozhodnutie vo veci samej. V tomto prípade ide o situácie, keď je uplatnená žaloba

na plnenie a v rámci tohto konania vyvstane otázka, či existuje právo, od ktorého žalobca odvodzuje povinnosť plnenia od žalovaného. Toto určenie teda pôsobí prejudiciálne vo vzťahu k uplatnenému nároku na splnenie povinnosti. Žaloba o náhradu škody je žalobou o splnenie povinnosti, a preto jej žalobný návrh musí byť vymedzený peňažnou sumou. V rámci tohto konania je možné medzitimným rozsudkom rozhodnúť o základe, či existuje právo na náhradu škody a po vyriešení tejto otázky pokračovať v konaní, t. j. o výške škody. Posúdenie,

o akú žalobu ide, nevyplýva z návrhu žalobcu, ktorý nazval svoj návrh ako návrh na vydanie

medzitýmneho rozsudku, ale zo žalobného petitu. Ak bolo v úmysle žalobcu podať žalobu o náhradu škody, bol povinný uviesť výšku škody, ktorej zaplattenia sa domáha a v rámci takéhoto konania podať návrh, aby sa medzitýmnym rozsudkom rozhodlo o jeho základe. Keďže žalobca vymedzil svoj žalobný návrh tak, že sa domáha vydania rozhodnutia, že jeho nárok na náhradu škody je daný, bez žalobného petitu na splnenie peňažnej povinnosti, nie je možné považovať takúto žalobu sa žalobu na splnenie povinnosti (náhrady škody), ale ako správne uviedol súd prvej inštancie, je potrebné považovať ju za žalobu určovaciú. K námietke zaujatosti uplatnenej žalobcom priamo v odvolaní odvolací súd uviedol, že podľa § 53 ods. 3 C. s. p. sa na túto námietku neprihliada, nakoľko námietka sa týka okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a jeho rozhodovacej činnosti.

4. Odvolací súd však považoval za dôvodné odvolanie podané žalovaným 1/ v časti priznanej výšky trov konania žalovaného 1/, keď okresný súd pri výpočte náhrady trov konania nezohľadnil, že účasť na meritórnom pojednávaní dňa 23. októbra 2015 trvala až 2h 50 min., čiže išlo o dve začaté dvojhodiny. Keďže podľa ustanovenia § 262 C. s. p. rozhoduje odvolací súd o nároku na náhradu trov konania, nie o výške, zmenil predmetný výrok o trovách konania tak, že žalovaný 1/ má právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O samotnej výške náhrady trov konania rozhodne pred súdom prvej inštancie samostatným uznesením súdny úradník (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca na poštovú prepravu 9. marca 2017 dovolanie podľa § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/, b/, c/ C. s. p. V dovolaní namietal, že konštatovanie odvolacieho súdu v bode č. 34 napadnutého rozsudku, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav je nepravdivý, nakoľko súd prvej inštancie vyhodnotil žalobu ako procesne neprípustnú, a preto sa vôbec nezaoberal skutkovým stavom, tzn. nehodnotil vecnú stránku prípadu a nezisťoval skutkový stav veci. Podľa názoru žalobcu z bodu č. 34 dovolaním napadnutého rozhodnutia vyplýva, že odvolací súd sa dopustil konania, na základe ktorého zo strany odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces, tzn. k porušeniu ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., ako aj k porušeniu ustanovenia § 432 ods. 1 C. s. p., nakoľko uvedený bod svedčí o skutočnosti, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Zároveň podľa dovolateľa z bodov č. 35 a 39 napadnutého rozhodnutia a napokon ani zo samotného rozhodnutia odvolacieho súdu nie je zrejmé, na základe čoho dospel k záveru, že predmetom súdneho konania je určovacia žaloba a nie žaloba o náhradu škody. Odvolací súd na preukázanie svojho právneho názoru o danosti určovacej žaloby nemal podľa dovolateľa uviesť žiadne skutkové ani právne dôvody a na podporu svojho právneho názoru nemal uviesť ani žiaden judikát. Rovnako je zrejmé, že konajúce súdy sa nezaoberali judikátmi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), Najvyššieho súdu Českej republiky, resp. judikátmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré na podporu svojho tvrdenia predložil žalobca vo svojich podaniach, čím podľa názoru dovolateľa súdy porušili ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/, b/, c/ C. s. p., ako aj články 2, 4, 7, 11, 15 a 16 C. s. p. Dovolateľ namietal aj obsahovú protichodnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu v bode č. 37 a 41, keď najprv odvolací súd tvrdil, že hlavným rozlišovacím kritériom pri pozitívno-právnom členení žalôb je žalobný návrh a následne považoval za podstatné, že posúdenie, o akú žalobu ide, nevyplýva z návrhu žalobcu, ale zo žalobného petitu. Žalobca ďalej rozporoval požiadavku odvolacieho súdu uvedenú v bode č. 41, v zmysle ktorej, ak mal v úmysle podať žalobu o náhradu škody, bol povinný uviesť výšku škody, ktorej zaplattenia sa domáha, keďže ani zo zákona ani z konštantnej judikatúrnej praxe nevyplýva povinnosť žalobcu v prípade podania návrhu na náhradu škody v zmysle ustanovenia § 152 ods. 2 O. s. p. (§ 212 ods. 2 C. s. p.) uviesť výšku požadovanej náhrady škody v petite medzitýmneho rozsudku. Tvrdenie odvolacieho súdu v bode č. 42 napadnutého rozhodnutia v tom, že žalobca formuloval svoj žalobný návrh ako určovaciú žalobu, je podľa žalobcu nepodložené a nesprávne. Nakoľko odvolací súd neuviedol na podporu svojho tvrdenia žiadne relevantné aktuálne judikáty, je toto tvrdenie podľa jeho názoru zároveň nepreskúmateľným. Napokon dovolateľ namietal, že z obsahu oboch rozhodnutí konajúcich súdov je zrejmé, že tieto rozhodnutia sú vydané v rozpore v ustanovením § 220 ods. 2, 3 C. s. p. Vzhľadom k uvedenému navrhol, aby dovolací súd zmenil rozsudok dovolacieho súdu tak, že žalobe vyhovie,

prípadne zruší rozsudok odvolacieho súdu aj súdu prvej inštancie a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že žalobca nemá na požadovanom určení naliehavý právny záujem a napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je vecne správny.

7. Najvyšší súd ako súd dovolací (podľa § 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok je potrebné odmietnuť.

8. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C. s. p.) dovolací súd uvádza, že podľa ustanovenia § 428 C. s. p. musí dovolateľ v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

9. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex - Civilný sporový poriadok. Podmienky, za ktorých možno podať dovolanie (a procesné účinky vyvolané podaním dovolania), bolo preto potrebné posudzovať podľa právnej úpravy účinnej od uvedeného dňa. Aj po zmene právnej úpravy dovolacieho konania, ktorú priniesol C. s. p. v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, je však potrebné dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie.

10. Najvyšší súd vo viacerých rozhodnutiach, vydaných za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, t. j. do 30. júna 2016, vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní nižších súdov, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej.

Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/209/2015, 3Cdo/308/2016, 5Cdo/255/2014).

11. Podľa ustanovenia § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

12. Podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou SR (viď napr. uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 5Obdo/22/2017

z 25. apríla 2018). Z práva na spravodlivý súdny proces, ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, aby rozhodol v súlade s jej požiadavkami, ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (rozhodnutia ústavného súdu, sp. zn. IV. ÚS 252/04, I.

ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97).

14. Podľa § 431 ods. 1, 2 C. s. p. dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

15. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky; a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

16. Podľa § 432 ods. 1, 2 C. s. p. dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

17. Nesprávnym právnom posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (viď uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 1Cdo/222/2009 z 26. februára 2010).

18. Podľa § 447 písm. f/ C. s. p. dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

19. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že na to, aby sa mohol dovolací súd zaoberať dovolaním, musia byť splnené predpoklady prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovení § 420 alebo § 421 C. s. p. a tiež podmienky odvolacieho konania, t. j. okrem iného, aby dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 C. s. p.

20. Dovolací súd si plne uvedomuje, že by bolo v rozpore s princípmi spravodlivého procesu, pokiaľ by sa pri posudzovaní náležitostí dovolania uplatňoval prílišný formalizmus alebo nadmerný tlak na dopĺňanie takých náležitostí dovolania, ktoré nemajú oporu v zákone alebo idú nad rámec zákona. V rozpore s týmito princípmi ale nie je prístup majúci na zreteli, že ustanovenia C. s. p. vyžadujú istú mieru nielen obsahového, ale aj formálneho vyjadrenia dôvodov, z ktorých procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania. Najvyšší súd zastáva názor, podľa ktorého ak nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je (procesnou) povinnosťou strany vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (porovnaj uznesenie, sp. zn. 1VCdo/2/2017 z 19. apríla 2017). V prípade dovolania, v ktorom absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania; jediný prípad, v ktorom súd výnimočne vedie dovolateľa k tomu, aby svoje dovolanie niečím doplnil alebo nedostatok niečoho v dovolacom konaní odstránil, vyplýva totiž z ustanovenia § 436 ods. 1 C. s. p. (v tejto súvislosti viď aj uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 3Cdo/74/2017 z 31. mája 2017).

21. Ak v dovolaní nie je jednoznačne uvedené, v čom konkrétne spočíva dovolateľom tvrdená vada zmätočnosti, dovolací súd na rozdiel od právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 nie je oprávnený nahrádzať pasívu dovolateľa, resp. nahrádzať úkony, ktoré bol povinný uskutočniť ako osoba znáa práva a hľadať v texte dovolania, či v predloženom spise, čo by prípadne mohlo predstavovať vadu zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 C. s. p. (rovnako

aj uznesenia najvyššieho súdu, sp. zn. 3Obdo/19/2017 z 24. augusta 2017, sp. zn. 4Obdo/35/2017 z 27. apríla 2018, sp. zn. 4Obdo/18/2018 z 19. júna 2018). Vyššie uvedený záver znamená, že pre vymedzenie dovolacieho dôvodu v súlade so zákonom (§ 431 C. s. p.) nepostačuje, ak dovolateľ v rámci textu dovolania uvedie, že odvolací súd svoje závery dostatočným spôsobom neodôvodnil.

22. Dovolací dôvod je vymedzený v súlade s ustanovením § 431 ods. 2 C. s. p. iba v tom prípade, ak dovolateľ v dovolaní výslovne uvedie, akým konkrétne špecifikovaným procesným postupom, ktorý považuje dovolateľ za nesprávny, mu odvolací súd (prípadne aj súd prvej inštancie) znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom je nevyhnutné, aby dovolateľ špecifikoval, aké konkrétne jemu patriace procesné práva mu odvolací súd (prípadne aj súd prvej inštancie) svojim nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať. Až v prípade, ak je dovolací dôvod vymedzený uvedeným spôsobom, môže odvolací súd pristúpiť k skúmaniu prípustnosti (a dôvodnosti) podaného dovolania. Úlohou dovolacieho súdu je tak z dovolateľom vymedzeného dovolacieho dôvodu iba posúdiť, či došlo zo strany konajúceho súdu nižšej inštancie k ním tvrdenému nezákonnému zásahu do konkrétneho jemu patriaceho procesného práva, predstavujúceho v okolnostiach rozhodovanej veci porušenie práva na spravodlivý proces (viď aj uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 4Obdo/35/2017 z 27. apríla 2018).

23. Dovolací súd dospel k záveru, že žalobca nevymedzil ním tvrdený dovolací dôvod podľa § 431 ods. 2 v spojení s § 420 písm. f/ C. s. p. vyššie uvedeným spôsobom (viď body 21 a 22). Dovolateľ vo vzťahu k ustanoveniu § 420 písm. f/ C. s. p. v zásade tvrdí len to, že odvolací súd porušil práva žalobcu na spravodlivý proces tým, že skonštatoval, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, hoci podľa žalobcu súd prvej inštancie nezisťoval skutkový stav veci a zároveň tým istým konaním malo dôjsť aj k porušeniu ustanovenia § 432 ods. 1 C. s. p., nakoľko takéto rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Zároveň tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné, avšak neuviedol, aké konkrétne procesné právo (práva) žalobcu malo (mali) byť rozhodnutím odvolacieho súdu porušené. Z uvedeného je zřejmé, že žalobca z hľadiska § 420 písm. f/ C. s. p. nevymedzil dôvody dovolania spôsobom upraveným v § 431 ods. 1 a 2 C. s. p., čo je dôvod na odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f/ C. s. p. Dovolací súd zároveň dáva do pozornosti skutočnosť, že nesprávne právne posúdenie nezakladá vadu zmätočnosti (viď R 24/2017).

24. Dovolateľ odvodzoval prípustnosť podaného dovolania aj od ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. Pre dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p. platí, že ho možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Pokiaľ dovolateľ nevymedzí ním tvrdený dovolací dôvod uvedeným spôsobom, je to dôvodom pre odmietnutie dovolania podľa ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p. V zmysle ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p. dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

25. Zároveň platí, že dovolací súd je v prípade dovolaní podaných za účinnosti C. s. p. povinný pracovať s takým dovolaním, aké podala strana a nie je možné vyzývať dovolateľa na odstránenie väd dovolania. Tento prístup súvisí s dôsledným zachovávaním dispozičného princípu a princípu právnej istoty, ako aj procesnej zodpovednosti strán za ochranu svojich práv. Odstraňovanie nedostatkov rozhodnutia a konania jemu predchádzajúceho prostredníctvom (mimoriadnych) opravných prostriedkov je výlučne v dispozícii strán sporu. Zákon predpokladá, že advokát/vysokoškolsky vzdelaná osoba v odbore právo je subjektom, ktorého odborné znalosti a schopnosti majú kvalifikovaným dovolaním prispieť k rýchlemu, hospodárnemu a plynulému priebehu dovolacieho konania. Uvedené vyplýva aj z čl. 11 ods. 3 Základných princípov, na ktorých je C. s. p. postavený a podľa ktorého, kto sa verejne hlási k určitej profesijnej odbornosti, považuje sa za schopného konať s náležitou znalosťou

veci spojenou s touto odbornosťou. To znamená, že úkony takouto osobou majú obsahovať všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov.

26. V preskúmvanej veci podľa názoru dovolacieho súdu dovolateľ nevymedzil uplatnený dovolací dôvod (nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom) spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 C. s. p. v spojení s § 421 C. s. p. Prípustnosť dovolania totiž odôvodnil písm. a) a zároveň aj písm. b) a písm. c) § 421 ods. 1 C. s. p., hoci súčasná existencia všetkých týchto predpokladov prípustnosti dovolania sa bez ďalšieho z povahy veci vylučuje. Nemožno totiž odôvodňovať prípustnosť dovolania jednak tým, že určitá právna otázka je rozhodovacou praxou dovolacieho súdu riešená ustálene a zároveň, že dovolacím súdom nebola riešená, resp. že je ním riešená rozdielne. Takéto odôvodnenie prípustnosti dovolania je vnútorne rozporné. Označený nedostatok v odôvodnení predpokladov prípustnosti dovolania má v konečnom dôsledku za následok aj nemožnosť aplikácie § 440 C. s. p. o viazanosti dovolacím dôvodom so vzájomne sa vylučujúcimi predpokladmi jeho prípustnosti. Vo svojej podstate zároveň znamená odôvodnenie dovolania neprípustným dovolacím dôvodom. Nesprávne právne posúdenie veci je preto prípustným dovolacím dôvodom len vtedy, ak sa týka otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ak je splnený predpoklad podľa písm. a) alebo podľa písm. b) alebo podľa písm. c) § 421 ods. 1 C. s. p. (pozri uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 6Cdo/123/2017 z 31. júla 2017).

27. Dovolací súd taktiež považuje za potrebné zdôrazniť aj skutočnosť, že argumentácia a formulácie obsiahnuté v predmetnom dovolaní nedávajú - ani pri posudzovaní dovolania podľa jeho obsahu (článok 11 C. s. p.) - možnosť posúdiť, aká právna otázka by mala byť rozhodovacou praxou dovolacieho súdu riešená ustálene a zároveň, aby dovolacím súdom nebola riešená, resp. bola by ním riešená rozdielne. Žalobca totiž netvrdí, že odvolací súd sa svojim riešením určitej právnej otázky odklonil od zaužívanej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo že táto otázka ešte nebola dovolacím súdom vyriešená alebo je riešená odlišne. Podľa názoru dovolateľa je zrejmé, že konajúce súdy sa nezaoberali judikátmi najvyššieho súdu, Najvyššieho súdu Českej republiky, resp. judikátmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré na podporu svojho tvrdenia predložil súdom vo svojich podaniach, čím podľa jeho názoru porušili ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/, b/, c/ C. s. p., ako aj články 2, 4, 7, 11, 15 a 16 C. s. p. Dovolateľ tiež namietal skonštatovanie odvolacieho súdu, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, hoci podľa neho súd prvej inštancie nezistoval skutkový stav veci, čím malo dôjsť (okrem porušenia práva žalobcu na spravodlivý proces) k porušeniu ustanovenia § 432 ods. 1 C. s. p. Samotné nevysporiadanie sa s tvrdeniami žalobcu, resp. s ním uvedenou judikatúrou môže za určitých okolností spôsobiť nepreskúmateľnosť konkrétneho rozhodnutia, ktorú však nemožno zamieňať s nesprávnym právnym posúdením veci. Z uvedeného je preto zrejmé, že dovolateľ nevymedzil uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 432 ods. 2 C. s. p. v spojení s ustanovením § 421 ods. 1 C. s. p.

28. Dovolací súd navyiac dodáva, že ani prípadná samotná polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 C. s. p., resp. § 432 ods. 2 C. s. p. (pozri napr. uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 3Cdo/74/2017 z 31. mája 2017).

29. V predmetnej veci dovolací súd konštatuje, že dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v ustanovení § 431 ods. 2 a § 432 ods. 2 C. s. p. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené (body 23 a 27) dovolanie žalobcu odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p.

30. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C. s. p.).

31. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.